

زنبور عسل در قرآن

سعید خرسندی کوشا

اسم من زنبور عسل است. من از خانواده حشرات هستم. ما به شکل گروهی زندگی می‌کنیم. زنبور ملکه، زنبور نر و زنبور کارگر، اعضای خانواده ما زنبورها هستند.

طول عمر زنبور نر حدود ۲۴ روز، زنبور کارگر حدود ۲۱ روز و ملکه حدود ۱۶ روز می‌باشد.

ما زنبورها شش پا داریم که سه به سه در دو طرفمان قرار

دارد. شاخک‌های ما برای احساس کردن و دریافت اطلاعات از محیط است. چشم‌های ما به صورت شبکه‌ای متشکل از میلیون‌ها لنز خاکستری رنگ است و توانایی دید رنگی دارد. ما زنبورها از طریق حرکات بدنی و رقص که انجام می‌دهیم، محل گل‌ها را به همدیگر اطلاع می‌دهیم. در فصل بهار، معمولاً زنبورهای کارگر با انتخاب یک ملکه جدید به ساختن کندوی جدید اقدام می‌کند.

یک کندو بین ۵۰ تا ۶۰ هزار، زنبور کارگر دارد. زنبورهای کارگر مسئولیت تهیه غذا برای نوزادان و ملکه را بر عهده دارند و علاوه بر آن، با بال زدن هوای داخل کندو را خنک نگه می‌دارند. آن‌ها محافظان کندو نیز هستند. نیش ما زنبورهای عسل به علت خاصیت قلیایی و اسیدی که دارد، در درمان بیماری‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. گردهای ما دارای انواع مواد آلی و ویتامین‌هاست. در خانواده ما، زنبورهای نر از بقیه زنبورها

قوی‌تر هستند. زنبورهای نر نیش ندارند. وظیفه آن‌ها جمع آوری غذا یا شهد گلها و تولید مثل است. نکته جالب این است که اگر تحت هر شرایطی در کندو غذا کاهش پیدا کند، زنبورهای نر از کندو اخراج می‌شوند. چشم‌ها و شاخک‌های زنبورهای نر از بقیه زنبورها بزرگ‌تر است.

نام من در قرآن - کلمه «نحل» به معنی زنبور عسل، در آیات ۶۸ و ۶۹ سوره مبارکه نحل در جزء چهارده قرآن کریم آمده است. در این آیات چنین می‌خوانیم: «پروردگار تو به زنبور عسل وحی فرستاد که از کوه‌ها و درختان و داربست‌هایی که مردم می‌سازند خانه‌هایی برگزین» (سوره نحل، آیه ۶۸)

نخستین مأموریت زنبور در آیه ۶۸ سوره نحل، مأموریت خانه‌سازی ذکر شده است. شاید به این دلیل که مسئله مسکن مناسب، نخستین شرط زندگی است و به دنبال آن، فعالیت‌های دیگر امکان‌پذیر است. در آیه ۶۹ این سوره هم می‌خوانیم: «سپس از تمام میوه‌ها بخور و راه پروردگارت را آرام ببیما. [نگاه کن که چگونه] از درون شکم آنها نوشیدنی‌های رنگارنگ خارج می‌شود که در آن شفای مردم است! در این امر، نشانه روشنی برای اندیشمندان»

تولید عسل، آخرین مرحله از مأموریت زنبور عسل است. جالب این است که دانشمندان از طریق تجربه به این حقیقت رسیده‌اند که زنبورها هنگام ساختن عسل آن‌چنان ماهرانه عمل می‌کنند که خواص دارویی و درمانی گیاهان کاملاً حفظ شده، به عسل منتقل می‌شود. زنبور عسل ارمانی برای جهان انسان می‌آورد که هم غذاست و هم شفا و هم درس زندگی؛ نشانه روشنی از عظمت و قدرت پروردگار است برای مردمی که می‌اندیشند.

نام من در ضرب المثل: یک ضرب‌المثل سوئسی چنین می‌گوید: «سخن مانند زنبور عسل است؛ هم دارای شهد است و هم نیش».

یک ضرب‌المثل آذربایجانی هم می‌گوید: «کسی که نیش زنبور را نجشیده، قدر عسل را نمی‌داند.»